

Právní průvodce účastnic a účastníků festivalu

ČÁST II

Základní otázky drog, vesmíru a vůbec...

Může mě policie při řízení zastavit a testovat na drogy?

Ano. Policie vás může při dopravní kontrole kdykoliv vyzvat k dechové zkoušce na alkohol nebo k testu na drogy — a to i bez konkrétního podezření. Před testem vás musí poučit o následcích odmítnutí. Zastavit a zkontrolovat vás může jak státní policista*ka, tak strážník*ice městské či obecní policie, a to kdekoliv na silnici, místní komunikaci nebo jiné cestě určené pro provoz vozidel.

Věděli jste? I soukromá příjezdová cesta může být považována za veřejnou komunikaci, pokud běžně slouží k dopravě (typicky jako účelová komunikace).

Jak kontrola a test na drogy probíhají?

1 Orientační test

Přístrojem DrugWipe — ze slin nebo stěrem z čela; výsledek přibližně po 8 minutách. Zjišťuje pouze přítomnost drogy a nelze jej použít jako důkaz. Přesnost je dle výrobce 95 % (5 % chybných výsledků, ať už falešně pozitivní, nebo falešně negativní). Policie nemusí mít konkrétní podezření.

2 Odborné lékařské vyšetření

Při důvodném podezření z užití návykové látky vás policie vyzve ke krevnímu odběru a poučí o následcích odmítnutí. Dojde k němu při pozitivním orientačním testu, jeho odmítnutí, nebo při známkách ovlivnění.

Máte rovněž právo orientační test odmítnout a požadovat rovnou krevní odběr. Průběh kontroly si můžete nahrát na telefon a výsledný testovací proužek vyfotit — nenechte ho zmizet z dohledu.

Které drogy test odhalí?

Přístroj DrugWipe 5SP detekuje čtyři skupiny látek:

Konopí (THC)

Amfetaminy a metamfetaminy vč. MDMA (extáze)

Kokain

Opioidy — morfin a heroin

Co po pozitivním orientačním testu?

Pozitivní orientační test neznamená, že jste automaticky vinni. Je to pouze signál pro policii, že má smysl provést krevní odběr. Teprve ten zjistí přesnou hladinu drogy v krvi a může být použit jako důkaz. Krevní odběr může policie nařídít i tehdy, když orientační test vyšel negativně nebo nebyl proveden — pokud řidič*ka vykazuje viditelné příznaky ovlivnění.

Jaké jsou zákonné limity?

U alkoholu platí prakticky nulová tolerance — hranice přestupku je 0,2 ‰, trestným činem se jízda stává od 1 ‰. U drog rozhoduje přesná hladina látky v krvi naměřená při odběru (v ng/ml). Podle ní se posuzuje, zda šlo o přestupek, nebo trestný čin. Pokud koncentrace nepřesáhne hranici přestupku, nejde zpravidla o přestupek ani o trestný čin. Čím více času od užití uplyne, tím nižší je hladina — orientační hranice je 24 hodin.

Látka	Přestupek	Trestný čin
THC	2	10
Metamfetamin	25	150
Amfetamin	25	150
MDMA	25	150
MDA	25	150
Kokain	25	75
Morfin	10	200

Mohu test odmítnout?

Ano, ale. Odmítnout můžete orientační test i odborné vyšetření.

Orientační test: odmítnutí není přestupkem. Můžete trvat na krevním odběru — test stejně nemá důkazní hodnotu.

Krevní odběr: odmítnutí už přestupkem je, chrání vás však před trestním stíháním. Obvykle následuje zadržení řidičského průkazu na místě a správní řízení.

Tip: jste-li přesvědčeni, že jste nic neužili, ale test vyšel pozitivně, vyplatí se krevní odběr podstoupit — laboratoř může chybný výsledek vyvrátit.

Odveze mě policie po testu zpátky? Většinou ne — po vyšetření se na původní místo obvykle musíte vrátit sami. Jiné je to, jste-li zadrženi.

Jaké sankce hrozí?

Výsledek testu	Kvalifikace	Možná sankce
Do 0,2 ‰ alkoholu (nebo pod limitem přestupku)	—	—
0,2–1,0 ‰ (nebo drogy pod limitem trestného činu)	přestupek	pokuta 7 000–25 000 Kč · zákaz řízení 6–18 měsíců
Nad 1,0 ‰ (nebo drogy nad limitem) — stav vylučující způsobilost	přečin § 274 tr. zákoníku	odnětí svobody až 1 rok · peněžitý trest · zákaz řízení až 10 let · příp. obecně prospěšné práce
Odmítnutí krevního testu	přestupek	pokuta 25 000–75 000 Kč · zákaz řízení 18 měsíců–3 roky

Pozor: Pokud pod vlivem drogy způsobíte nehodu, újmu na zdraví nebo větší škodu na majetku, hrozí výrazně přísnější trest.

Může mě policie zadržet?

Ano — např. při podezření z trestného činu (nedovolené držení drog). Poté propuštění nebo vazba.

MAX. DÉLKA
48 H

Lhůta běží od chvíle faktického omezení svobody; do jejího uplynutí musíte být propuštěni nebo předáni soudu (ten má pak až 24 h na rozhodnutí o vazbě).

Jaká mám po zadržení práva?

Informovat blízkou osobu — policie vyrozumí jednu vámi určenou osobu (na vaši žádost).

Důstojné zacházení — bez mučení, násilí či nátlaku.

Právní pomoc — právník na vlastní náklady, právo na soukromou komunikaci.

Lékařská pomoc — právo na lékařské ošetření.

CO SI ZAPAMATOVAT

- ♦ Řídit pod vlivem drog nebo alkoholu je přestupek, nebo trestný čin — podle naměřené hladiny.
- ♦ Orientační test je jen vodičko — důkazem je až krevní odběr.
- ♦ Policie vás může zadržet při podezření z trestného činu — nejvýše na 48 hodin.
- ♦ Jako podezřelý*á nebo obviněný*á nemusíte vypovídat.
- ♦ Policie vás při kontrole může kdykoliv vyzvat k dechové zkoušce i orientačnímu testu.
- ♦ Krevní odběr lze odmítnout, ale je to přestupek a zpravidla ztráta řidičského průkazu na místě.
- ♦ Po zadržení máte právo na blízkou osobu, právníka i důstojné zacházení.
- ♦ Jako svědek*svědkyně máte povinnost vypovídat — se zákonnými výjimkami.

Co následuje po pozitivním krevním testu?

Výsledek krevního testu spouští správní nebo trestní řízení. Ve správním řízení obdržíte rozhodnutí (tzv. příkaz) se stanoveným trestem.

Souhlasíte? Rozhodnutí nabývá právní moci a trest začínáte vykonávat.

Nesouhlasíte? Můžete podat odpor — příkaz se zruší a věc se projedná v běžném řízení.

Stejný postup je i v trestním řízení, pokud soud rozhodne tzv. trestním příkazem.

Vysvětlení a výslech

Podezřelý*á / obviněný*á: máte právo nevypovídat (policie vás musí poučit) a právo na přítomnost právníka; můžete vyčkat, než dorazí.

Svěděk*svědkyně: má povinnost vypovídat a uvádět pravdu. Výpověď lze odmítnout, hrozil-li by postih vám či osobě blízké, nebo brání-li mlčenlivost.

Osoba blízká: příbuzný v přímé linii (rodiče, děti, prarodiče, vnuci), sourozenec, manžel*ka, registrovaný partner, osvojitel a osvojenec, a také jiná osoba v rodinném nebo obdobném vztahu, u které by újmu jedna osoba důvodně pociťovala jako vlastní (např. dlouhodobý partner). Osobou blízkou naopak obvykle nejsou kamarádi a známí.

Pod vlivem? Vnímání a paměť mohly být ovlivněny — je vhodné na to upozornit a uvést, že si nejste jistí.

Rozdíl: podání vysvětlení je prvotní prověření, **výslech** je v rámci vyšetřování v trestním řízení. K obojímu se musíte na předvolání dostavit. O obojí se sepisuje protokol. Ten si před podpisem přečtete, žádejte opravy; odmítnete-li podpis, trvejte na zaznamenání důvodu.

